

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2024/363

2023 m. spalio 11 d.

kuriuo dėl perėjimo prie TONA ir SOFR lyginamųjų indeksų, susietų su tam tikromis ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartimis, iš dalies keičiami Deleguotajame reglamente (ES) 2015/2205 nustatyti techniniai reguliavimo standartai

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų, ⁽¹⁾ ypač į jo 5 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą,

kadangi:

- (1) Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2015/2205 ⁽²⁾ nustatytos, be kita ko, ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių klasės, kurioms taikoma tarpuskaitos prievolė. Deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2205 buvo iš dalies pakeistas Komisijos deleguojuoju reglamentu (ES) 2022/750 ⁽³⁾ dėl ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, išreikštų eurai (EUR), svarais sterlingų (GBP), Japonijos jenomis (JPY) ir JAV doleriais (USD), kurioms taikoma tarpuskaitos prievolė, klasių rinkinio. Tas klasių, kurioms taikoma tarpuskaitos prievolė, taikymo srities aprėpties pokytis atspindi perėjimą prie naujų lyginamųjų indeksų, susietų su ne biržos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, atsisakant susiejimo su euro vienos nakties palūkanų vidurkio indekso (EONIA) ir Londono tarpbankinės palūkanų normos (LIBOR) lyginamaisiais indeksais ir vietoj to darant sąsajas su naujomis nerizikingomis palūkanų normomis, nes kriterijų, kuriais remiantis klasėms taikoma tarpuskaitos prievolė, vienos klasės nebeatitinka, o kitos pradėjo atitikti;
- (2) LIBOR administruojantis ICE lyginamųjų indeksų administratorius pranešė, kad JPY LIBOR ir tam tikrų terminų užfiksuotų USD LIBOR normų skelbimas nutraukiamas 2021 m. pabaigoje, o visų likusių USD LIBOR normų – 2023 m. birželio mėn. Be to, Komisija, Europos Centrinis Bankas, kaip bankų priežiūros institucija (ECB Bankų priežiūros tarnyba), Europos bankininkystės institucija (EBI) ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA) paskelbė bendrą pareiškimą, kuriuo sandorio šalys primygtinai raginamos ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 31 d. naujose sutartyse kaip pagrindinę palūkanų normą nustoti naudoti visas LIBOR normas, įskaitant USD LIBOR. Todėl po 2022 m. sausio 1 d. sandorio šalys nebegali sudaryti ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių sutarčių, susietų su JPY LIBOR, nes tas lyginamasis indeksas nebeteikiamas, ir tikimasi, kad sandorio šalys nebesudarys ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių sutarčių, susietų su USD LIBOR;
- (3) reguliavimo institucijos ir rinkos dalyviai dirbo, kad šioms valiutoms būtų nustatytos pakaitinės normos, visų pirma parengė naujas nerizikingas palūkanų normas, kurios dabar naudojamos kaip lyginamieji indeksai finansinėms priemonėms ir finansinėms sutartims. Konkrečiai, yra nustatoma garantuota vienos nakties finansavimo norma (*Secured Overnight Financing Rate* (SOFR)) ir Tokijo vienos nakties palūkanų vidurkio norma (*Tokyo Overnight Average Rate* (TONA)) – nerizikingos palūkanų normos atitinkamai USD ir JPY valiutoms. Kalbant konkrečiau apie ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinką, tam tikros sandorio šalys jau prekiauja ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių sutartimis, susietomis su SOFR ir TONA, o tam tikros pagrindinės sandorio šalys atlieka tų sandorių tarpuskaitą;

⁽¹⁾ OL L 201, 2012 7 27, p. 1.

⁽²⁾ 2015 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2205, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 648/2012 nuostatos dėl tarpuskaitos prievolės techninių reguliavimo standartų (OL L 314, 2015 12 1, p. 13).

⁽³⁾ 2022 m. vasario 8 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/750, kuriuo dėl perėjimo prie naujų lyginamųjų indeksų, susietų su tam tikromis ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartimis, iš dalies keičiami Deleguotajame reglamente (ES) 2015/2205 nustatyti techniniai reguliavimo standartai (OL L 138, 2022 5 17, p. 6).

- (4) ESMA buvo pranešta apie ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, susietų su SOFR ar TONA, kurių tarpuskaitą atlikti leista tam tikroms pagrindinėms sandorio šalims, klases. Kiekvienos iš tų klasių atžvilgiu ESMA vėl įvertino esminius kriterijus, kuriais remiantis joms taikoma tarpuskaitos prievolė, įskaitant standartizacijos lygį, apimtį ir likvidumą, taip pat galimybę gauti kainodaros informaciją. Siekdamas bendro tikslo mažinti sisteminę riziką, pagal Reglamente (ES) Nr. 648/2012 nustatytą procedūrą ESMA nustatė, kad toms ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, susietų su tomis nerizikingomis palūkanų normomis, klasėms turėtų būti taikoma tarpuskaitos prievolė. Todėl tos klasės turėtų būti įtrauktos į tarpuskaitos prievolės taikymo sritį;
- (5) apskritai skirtingoms sandorio šalims reikia skirtingų laikotarpių, kad jos galėtų įdiegti būtinas priemones ir pradėti atlikti ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, kurioms taikoma tarpuskaitos prievolė, tarpuskaitą. Tačiau šiuo atveju sandorio šalys turėjo laiko pasirengti perėjimui prie kitų lyginamųjų indeksų, be kita ko, JPY LIBOR teikimo nutraukimui 2021 m. pabaigoje arba planuojamam, 2023 m. birželio mėn. numatytam daugumos USD LIBOR normų teikimo nutraukimui, be kita ko, kiek tai susiję su jų tarpuskaitos susitarimais. Kad sandorio šalys, kurioms jau taikoma tarpuskaitos prievolė ir kurios atlieka ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, išreikštų JPY ar USD, tarpuskaitą, galėtų vykdyti su nerizikingomis palūkanų normomis susietų ir JPY ar USD išreikštų išvestinių finansinių priemonių naujų klasių tarpuskaitą, reikšmingų (arba net jokių) tarpuskaitos sutarčių ar procesų pakeitimų daryti nereikia. Iš tiesų, kai sandorio šalys turi sudariusios tarpuskaitos susitarimus, kad galėtų atlikti ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, išreikštų JPY, tarpuskaitą, tada tam, kad galėtų atlikti su nerizikinga palūkanų norma susietų ir ta valiuta išreikštų ne biržos palūkanų normų išvestinių priemonių tarpuskaitą, nereikia nustatyti ir įdiegti visiškai naujų tarpuskaitos susitarimų, kaip kad reikėjo tuomet, kai jos pirmą kartą pradėjo atlikti ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, išreikštų ta valiuta, tarpuskaitą. Be to, kadangi iki 3 metų termino SOFR OIS klasėms jau taikoma tarpuskaitos prievolė, sandorio šalims, kurios turi sudariusios tarpuskaitos susitarimus dėl ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, susietų su SOFR, tarpuskaitos, ilgesnio termino ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, susietų su SOFR, tarpuskaitai nereikia nustatyti ir įdiegti visiškai naujų tarpuskaitos susitarimų. Nustatyti papildomą laipsnišką įvedimą siekiant, kad ta prievolė būtų vykdoma tvarkingai ir laiku, nėra reikalo. Pakeitimai, padaryti siekiant nustatyti naujas ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, susietų su nerizikingomis palūkanų normomis ir išreikštų JPY ir USD, klases, turėtų būti pradėti taikyti šio reglamento įsigaliojimo dieną;
- (6) todėl Deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2205 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (7) šis reglamentas grindžiamas ESMA Komisijai pateiktais techninių reguliavimo standartų projektais;
- (8) ESMA surengė atviras viešas konsultacijas dėl techninių reguliavimo standartų projektų, kuriais grindžiamas šis reglamentas, išnagrinėjo galimus su jais susijusius kaštus ir naudą, paprašė, kad Vertybinių popierių ir rinkų suinteresuotųjų subjektų grupė, įsteigta pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1095/2010 (*) 37 straipsnį, pateiktų nuomonę, ir pasikonsultavo su Europos sisteminės rizikos valdyba,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2205 iš dalies keičiamas taip:

1) 3 straipsnyje įterpiama ši 1c dalis:

„1c. Nukrypstant nuo 1 dalies, sutarčių, priklausančių vienai iš priedo 4 lentelės E.4.1 ir E.4.2 eilutėse nustatytų ne biržos išvestinių finansinių priemonių klasių, išskyrus 1b dalyje nurodytas sutartis, atžvilgiu tarpuskaitos prievolė įsigalioja 11 vasario 2024.“;

2) priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

(*) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2023 m. spalio 11 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Deleguotojo reglamento (ES) 2015/2205 priedo 4 lentelė iš dalies keičiama taip:

- 1) įrašo D.4.3 eilutė išbraukiama;
- 2) įterpiamos šios E.4.1 ir E.4.2 įrašams skirtos eilutės:

„E.4.1	OIS	SOFR	USD	7D–50M	Viena valiuta	Ne	Pastovi arba kintama
E.4.2	OIS	TONA	JPY	7D–30M	Viena valiuta	Ne	Pastovi arba kintama“